Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Μία ζωὴ πλήρης πίστεως - ἀγάπης καὶ σοφίας

42ον

ΑΛΛΑ ὁ ἅγιος Νεκτάριος, αὐστηρότατος πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἐχαρίσθη, οὔτε ἐφάνη χαλαρώτερος πρὸς τὴν Ἀνατολικήν. Μὲ ἴσην σφοδρότητα ἤλεγξε ἀγνοίας ἢ πλάνας Ὀρθοδόξων ἐπιστημόνων ἢ ἀξιωματούχων ἐπὶ δογματικῶν θεμάτων, «ὀρθοτομῶν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας».

Χαρακτηριστικὰ εἶναι ὅσα ἔγραψε περὶ τοῦ καθηγητοῦ Δαμαλᾶ, τὸν ὁποῖον κατέκρινε ὅτι «ἀσαφῶς» ἐπραγματεύετο τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς παράδοσεως καὶ ἔγραφε πράγματα «ἀντιφατικὰ καὶ ἀνακόλουθα».

Ὁ Δαμαλᾶς, ἐνῶ παρεδέχετο ὅτι ἀμετακίνητος πρέπει νὰ μένῃ ἡ παράδοσις, τόσον ἡ ἔγγραφος (Καινὴ Διαθήκη), ἡ ὁποία καὶ εἶναι, ὅπως ἔλεγε, ἡ «κορωνὶς τῆς παραδόσεως» ὅσον καὶ ἡ ἄγραφος, ὑπεστήριξε τὴν ἄποψιν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀγράφου παραδόσεως.

Ἀλλά, ἂς ἀναφέρωμε πρῶτον μίαν περικοπὴν ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ καθηγητοῦ Δαμαλᾶ, γιὰ νὰ κατανοηθῆ καλύτερα ἡ ὑπὸ τοῦ ἁγίου δοθεῖσα ἀπάντησις. Ἔλεγεν ὁ καθηγητής:

«Κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, ἡ μὲν ἀποστολικὴ παράδοσις δὲν εἶναι ποίημα καὶ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τῶν Ἀποστόλων τῇ Ἐκκλησίᾳ παραδοθέν, ἥτις προσταγὴν ἔλαβε νὰ φυλάττῃ ἀπαρασαλεύτως καὶ ἀμετακινήτως πάντα τὰ παραδοθέντα μὴ προσθετουσα ἢ ἀφαιροῦσα ἐκ τούτων ἰῶτα ἓν ἢ κεραίαν μίαν» (Β' Θεσσ. 6' 15)

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀπόστολος παραγγέλλει πάσας τὰς παραδόσεις φυλάττειν, ὅσας εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἐδιδάχθησαν, διὰ τοῦτο ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ σεβασμοῦ φυλάττει ἀμετακίνητον πᾶσαν τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν, τὴν τε ἔγγραφον, ἤτοι τὴν Νέαν Διαθήκην, ἥτις ἡ κορωνὶς τῆς παραδόσεώς ἐστι, καὶ τὴν ἄγραφον.

Καὶ παρατηρεῖ ὁ Νεκτάριος:

Ἐὰν ἀποστολικὴ παράδοσις εἶναι τὰ διὰ λόγου καὶ γραφῆς παραδοθέντα τῇ Ἐκκλησίᾳ δόγματα καὶ κηρύγματα, ἀμφότερα δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει ἰσχὺν πρὸς εὐσέβειαν, κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον. πῶς τότε ἡ ἔγγραφος εἶναι κορωνὶς τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως; Ἐὰν κορωνὶς ἡ ἔγγραφος, πῶς ἴση πρὸς τὴν ἄγραφον, πῶς δὲ ἡ ἄγραφος τὴν αὐτὴν ἔχει ἰσχὺν πρὸς εὐσέβειαν τῇ ἐγγράφῳ παραδόσει, ἀφ' οὗ ὑπολείπεται τῆς ἐγγράφου;

Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς θεωρεῖ κορωνίδα τῆς παραδόσεως τὴν ἔγγραφον παράδοσιν, διότι, ὡς λέγει, περιέχει πάσας τὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς τοῦ χριστιανισμοῦ ἀληθείας καὶ τὴν οὐσίαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ διότι εἶναι «πηγὴ σωτηρίου, ὥστε τοὺς διψῶντας ἐμφορεῖσθαι τῶν ἐν τούτοις λογίων» κατὰ τὸν Μ. Ἀθανάσιον.

Ἐὰν ἡ ἔγγραφος παραράδοσις περιέχῃ πάσας τὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀληθείας καὶ τὴν οὐσίαν τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, τότε τὶ ὑπολείπεται τῇ ἀγράφῳ παραδόσει; Τίνα εἰσὶ τὰ λόγῳ παραδοθέντα τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, περὶ ὧν ὁ Ἀπόστολος γράφει, «τὰς παραδόσεις φυλάττετε ὅσας εἴτε διὰ λόγου κλπ. ἐδιδάχθητε» καὶ περὶ τῶν ὁποίων ὁ Μ. Βασίλειος λέγει, ὅτι ἐν μυστηρίῳ παρεδέξατο ἡ Ἐκκλησία καὶ φυλάττει, καλεῖ δ' αὐτὰ δόγματα καὶ κηρύγματα;

Τὴν ἁγίαν Γραφὴν καλεῖ καλῶς ὁ Μ. Ἀθανάσιος καὶ μετ' αὐτοῦ ἅπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος πηγὴν σωτηρίου, ἀλλὰ διὰ τῶν λόγων τούτων ὁ Ἅγιος Πατὴρ οὐδόλως ἐφρόνει ὅ,τι καὶ ὁ ἀείμνηστος καθηγητής.

Ὁ Ἅγιος Πατὴρ χαρακτηρίζει τὴν ἔγγραφον παράδοσιν γράφων περὶ αὐτῆς ἀπολύτως οὐχὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἄγραφον ἀποστολικὴν παράδοσιν, οὐδὲ περὶ σωτηρίας λόγον ποιούμενος ἀνακηρύσσει τὴν Γραφὴν ἐπὶ τὸ προτεσταντικώτερον ὡς τὴν μόνην πηγὴν τοῦ σωτηρίου, ἐφ' ἧς οἱ διψῶντες νὰ ἐμφορῶνται τῶν ἑαυτῆς λογίων, ἀλλ' ἐν ἑορταστικῇ ἐπιστολῇ γράφει περὶ τῶν ἁγίων Γραφῶν, ὅ,τι ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ δύνανται νὰ εἴπωσι χωρὶς ποσῶς νὰ φρονῶσι τὰ αὐτὰ πρὸς τὸν ἀείμνηστον καθηγητήν.

Ἡ ἔγγραφος καὶ ἄγραφος ἀποστολικὴ παράδοσις περιέχει τὸ σύνολον τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος, ἐν ᾧ περιέχονται ἅπασαι αἱ ἀποκαλυφθεῖσαι θεῖαι ἀλήθειαι, αἱ παραδοθεῖσαι τῇ Ἐκκλησίᾳ πρὸς διαιώνισιν τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Σωτῆρος, πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρωπίνων γενεῶν τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ὥστε ἡ ἔγγραφος ἀποστολικὴ παράδοσις οὔτε κορωνὶς εἶναι τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως οὔτε πάσας περιέχει τὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀληθείας καὶ τὴν οὐσίαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας...

Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς μετὰ τὰ εἰρημένα συμπεραίνει τὰ ἑξῆς:

«Ταῦτα λοιπὸν τὰ γεγραμμένα τοῦ Θεοῦ λόγια ἀποτελοῦσιν ὅλον τι καθ' ἑαυτό, τὰ δὲ ἄγραφα εἰσιν ἀνάπτυξις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἐγγράφου παραδόσεως καὶ ταῦτα τὰ δύο οὐδέποτε δύνανται νὰ εὑρίσκωνται πρὸς ἄλληλα εἰς ἀντίφασιν».

Τὸ συμπέρασμα τοῦτο τοῦ ἀοιδίμου Δαμαλᾶ εἶναι ἀκόλουθον μὲν πρὸς τὸ ἀτομικὸν αὐτοῦ φρόνημα, ἀνακόλουθον ὅμως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον ἐν ἀρχῇ διετύπωσεν, εἰπὼν ὅτι ἡ (μέν) ἀποστολικὴ παράδοσις εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τῶν Ἀποστόλων παραδοθὲν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς, ἥτις προσταγὴν ἔλαβε νὰ φυλάττῃ ἀπαρασαλεύτως καὶ ἀμετακινήτως πάντα τὰ παραδοθέντα, μὴ προσθέτουσα ἢ ἀφαιροῦσα ἰῶτα ἓν ἢ κεραίαν μίαν, ὥστε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάρχει ἄγραφος ἀποστολικὴ παράδοσις, ἥτις οὐδεμίαν ἔλαβε προσθήκην ἢ ἀφαίρεσιν, ὑφίσταται καθ' ἑαυτὴν παράλληλος πρὸς τὴν ἔγγραφον καὶ φυλάσσεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπαρασάλευτος καὶ ἀμετακίνητος, ἥτις οὔτε προσθέτει τι ἐν αὐτῇ οὔτε ἀφαιρεῖ.

Ἀφοῦ λοιπὸν τοιαύτη ὑφίσταται παράδοσις τὴν αὐτὴν ἔχουσαν ἰσχὺν πρὸς εὐσέβειαν κατὰ τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας Πατέρας, πῶς τὰ ἄγραφα τοῦ Θεοῦ λόγια, ἤτοι ἡ ἄγραφος ἀποστολικὴ παράδοσις εἶναι ἀνάπτυξις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἐγγράφου παραδόσεως; Πότε ἀνεπτύχθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας; Ἀλλὰ τότε ποῦ ἡ ἀποστολικὴ ἄγραφος παράδοσις, ἣν παρέλαβεν ἡ Ἐκκλησία;

Ἐὰν εἶναι ἀποστολική, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνάπτυξις καὶ συμπλήρωσις· ἐὰν δὲ εἶναι ἀνάπτυξις καὶ συμπλήρωσις, τότε εἶναι ἐκκλησιαστικὴ καὶ δὲν εἶναι ἀποστολική, δυοῖν θάτερον ἢ ἀποστολικὴ μὴ ἀνεπτυγμένη ἢ ἐκκλησιαστικὴ ἀνεπτυγμένη. Ὥστε τὸ συμπέρασμα τοῦ ἀοιδίμου καθηγητοῦ καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἐναντία πρὸς τὴν γνώμην τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἀοίδιμος καθηγητὴς ὡς παράδειγμα ἀποστολικῆς μὲν παραδόσεως, ἀναπτυχθείσης δὲ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, φέρει τὸ βάπτισμα τῶν νηπίων καὶ ἕτερά τινα, ἅτινά εἰσιν ὁμοίας φαίνεται τάξεως καὶ λέγει, ὅτι πρέπει νὰ φυλάσσωνται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐλαβείας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίσης καὶ ἀπαραλλάκτως ὅπως ἡ Ἁγία Γραφή.

Ἡμεῖς τὸ βάπτισμα τῶν νηπίων καὶ ἄλλα τινά, ἤτοι οὐχὶ δόγματος πίστεως, ἀδυνατοῦμεν νὰ τὰ κατατάξωμεν εἰς τὴν αὐτὴν περιωπήν, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἀποδῶμεν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν εὐλάβειαν.

Ἐὰν ἡ ἀποστολικὴ ἁγία παράδοσις εἰς ταῦτα μόνα περιωρίζετο, δὲν βλέπω ποῦ ἔγκειται ἡ σπουδαιότης αὐτῆς.

Διότι τὸ μὲν βάπτισμα τῶν νηπίων οὐχὶ νομικὸν ἔχει λόγον, ὅπως τὸ πάλαι ἡ περιτομή, ἥτις ὑπὸ τοῦ νόμου διετάσσετο νὰ τελῆται τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἀλλὰ λόγω προνοίας περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τοῦ βρέφους ἀπειλουμένου ὑπὸ κινδύνων θανάτου καὶ πρὸς ταχεῖαν πρὸς τὸ θεῖον ἐπικοινωνίαν.

Διὸ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐπὶ μακρὸν ἀναβάλλεται ἡ βάπτισις τοῦ νηπίου καὶ ἀριμάτιστοι οὗτοι θεωροῦνται, ὥστε ἡ τήρησις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν σημασίαν πρὸς τὴν Ἁγίαν Γραφήν, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἀναγάγωμεν εἰς τὴν αὐτὴν περιωπήν, εἰς ἣν ἀνυψοῦμεν τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

Ἑπομένως δύναται κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀοιδίμου Καθηγητοῦ νὰ ὑπάρξῃ σωτηρία ἄνευ ἱερᾶς ἀποστολικῆς παραδόσεως, ὅπερ ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ ἐκκλησία δὲν παραδέχεται.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ τοῦ Νεκταρίου ὑπὲρ τοῦ Μοναχισμοῦ ἦταν παλαιόν. Καὶ ἔτρεφε τὸ ὄνειρο νὰ συστήσῃ μοναστήρια.

—Ἕνα βράδυ, ἀφηγεῖται ὁ μαθητὴς του Τάκης Κωνσταντόπουλος, ἀπευθυνόμενος σὲ μιὰ ὁμάδα καλλιφώνων Ριζαριτῶν μᾶς ἐζήτησε νὰ μετάσχωμε εἰς παράκλησιν πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου. Ἦταν ἕνα βράδυ καταγεμᾶτο ἔκσταση καὶ γαλήνη. Ἕνα χαμόγελο καθόταν ἀπάνω σὲ κάθε πρᾶγμα ἀκόμη καὶ στὴν ἄκρη τῶν χόρτων. Τὰ δέντρα κοντὰ καὶ μακρυὰ ἔδειχναν σὰν κύματα ρευστοῦ πράσινου χρυσοῦ. Ἄναψαν γύρω γύρω τὰ καντήλια, ἄναψαν μελισσόκερες λαμπάδες. Τόσο τὸν ἐνθουσίασαν οἱ ἐφηβικὲς ψαλμωδίες, τόσο τὸν ἀνέβασαν ψηλὰ στὰ πεντογράμμια, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμή, μετὰ τὸ «δι' εὐχῶν» καὶ τὴν ἀπόλυση, τοῦ ἦρθε νὰ πέσει στὰ γόνατα καὶ νὰ εὐχαριστοῦσε αὐτὰ τὰ παιδιά. Ἡ καρδιά του ἔγινε μεγάλη καὶ πλατειά. Βούρκωσαν τὰ μάτια του καὶ παρατηροῦσε μὲ βουβὸ παλμὸ τὶς μορφές τους. Τὶς ἔβλεπε ἄδολες κι' ἀγνὲς σὰν ἐκεῖνες τῶν Χερουβείμ, διάστικτες μὲ τὴν ἀνόθευτη χαρὰ τῆς ζωῆς κι' ἀναγάλλιαζε ἡ ψυχή του.

—Προσευχηθεῖτε ἀπόψε κι' ἐσεῖς παιδιά μου, προσευχηθεῖτε κατ' ἰδίαν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον διὰ νὰ φυτρώσει πάλιν καὶ ξανακαρπίσει τὸ ἀγλαόκαρπον δέντρον τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ. Ἂν αὐτὸ συμβεῖ, ἡ πατρίς μας θὰ μεγαλουργήσει.

Πλησίασε ἕναν ἕναν καὶ τοὺς εὐλόγησε. Τοὺς συνέστησε νὰ περνοῦσαν τὴν ἐπαύριο ἀπὸ τὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ τοὺς χαρίζε σὰν ἀνάμνηση αὐτῆς τῆς βραδυᾶς τὸ σύγγραμμά του τῆς Χριστολογίας μ' αὐτόγραφη τὴν ὑπογραφή του.

Προτιθέμενος ὁ ἅγιος ν' ἀποσυρθῇ τῆς ἐκ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἐκκλησ. Ριζαρείου Σχολῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ νὰ ἱδρύσῃ μονήν, ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ τὴν διαγραφὴν του ἐκ τοῦ μοναχολογίου τῆς Νέας Μονῆς τῆς Χίου καὶ ἐπειδὴ ἡ πρὸς αὐτὸν παραχώρησις τοῦ ἐν Πάρῳ μετοχίου αὐτῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καίτοι ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς, δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, μετὰ λύπης τὸ τότε ἡγουμενοσυμβούλιον προέβη εἰς τὴν διαγραφὴν αὐτοῦ, ἀποστεῖλαν αὐτῷ τὸ σχετικὸν ἀπολυτήριον γράμμα τῇ 24 Νοεμβρίου 1900 προκειμένου ἵνα ἀναλάβῃ ἐν Ἑλλάδι διεύθυνσιν εἰς ἑτέραν μονήν.

Ἡ ἀπόφασίς του ἦταν νὰ δημιουργήσῃ μοναστήρια εἰς τὴν νῆσον Αἴγινα ἢ ν' ἀνασυστήσῃ παλαιότερα, ποὺ εἶχαν παύσει νὰ λειτουργοῦν.

Τὸ ἔτος 1904 ἵδρυσε τὴν Μονὴν Ἁγίας Τριάδος, ἓξη χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Αἰγίνης, ἐνῶ ἀκόμη διηύθυνε τὴν Ριζάρειον, μὲ ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολίτου Θεοκλήτου. Ἐπρόκειτο, κατ' οὐσίαν, περὶ ἀνασυστάσεως τῆς παλαιᾶς μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς τὴν θέσιν «Ζάντος», ἔχουσαν πρὸς τὸ βόρειον μέρος αὐτῆς τὸν λόφον, ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ παλαιὰ χώρα τῆς Αἰγίνης, μετὰ τῆς Ἐπισκοπῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ζακύνθου, ἐν μέσῳ πολλῶν ναῶν καὶ παρεκκλησίων, ὧν τινα σώζονται μέχρι τῆς σήμερον.

Ἐκεῖ, κατὰ παράδοσιν τῶν κατοίκων τῆς νήσου, ἠσκήτευσεν ἡ ἁγία Ἀθανασία ἡ Αἰγινίτισσα ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἥτις, λόγω τῶν πειρατῶν, ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Θεσσαλονίκην μετὰ τῶν ἁγίων Θεοδώρας καὶ Θεοπίστης.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἡ Ρώμη εἶχε κτισθῆ 500 ἔτη πρὶν ἐμφανισθοῦν ὁ Ρῶμος καὶ ὁ Ρωμῦλος

Διαλύεται ὁ μῦθος τῆς λύκαινας

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΡΩΜΗ, (Ἰδ. Ὑπ.). Ἡ Ρώμη εἶχε ἤδη ἱδρυθῆ 500 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ κατὰ τὴν μυθολογία κτίσιμό της ἀπὸ τὸν Ρωμῦλο, τὸ 753 π.Χ.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία ἀνεκοίνωσε ὅτι μετὰ ἀπὸ μιὰ τυχαία ἀνακάλυψι ὑπάρχει πλέον ἀπόδειξι ὅτι ἡ Ρώμη ἄρχισε νὰ δημιουργῆται πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ 753 π.Χ., γεγονὸς ποὺ κατηρρίπτει τὸ μῦθο τῆς λύκαινας ποὺ θήλαζε τὰ δίδυμα, Ρωμῦλο καὶ Ρῶμο, σύμβολα τῆς αἰωνίας πόλεως.

Ὁ καθηγητὴς Κάρλο Πιετραντζέλι, ἐπιθεωρητὴς ἀρχαιοτήτων τῆς Ρώμης, ἀπεκάλυψε, ὅτι τὰ εὑρήματα στὸν Λόφο τοῦ Καπιτωλίου τοποθετοῦν τὴν ἵδρυσι τῆς Ρώμης, στὸ 1.300 περίπου, π.Χ.

Σύμφωνα μὲ τὸ μῦθο τὰ δύο δίδυμα ὀρφανὰ Ρωμῦλος καὶ Ρῶμος ἔπλεαν στὸν ποταμὸ Τίβερι μέσα σ' ἕνα καλάθι μέχρι ποὺ βρέθηκαν ἀπὸ μιὰ λύκαινα μὲ τὸ γάλα τῆς ὁποίας μεγάλωσαν, ὅταν ὁ Ρωμῦλος σκότωσε τὸν ἀδελφό του καὶ ἵδρυσε τὴν Ρώμη.

Ἡ ἀνακάλυψι τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀποδείξεων ἔγινε στὴν πραγματικότητα ἀπὸ μιὰ ὁμάδα ἐργατῶν ποὺ ἔσκαβαν στὴν πλατεῖα Μάρκου Αὐρηλίου ὅπου ἦταν νὰ οἰκοδομηθῆ μιὰ ἀποθήκη πετρελαίου ποὺ θὰ χρησιμοποιόταν γιὰ τὴ θέρμανσι τοῦ Δημαρχείου τῆς Ἰταλικῆς πρωτευούσης.

Ἡ σκαπάνη τῶν ἐργατῶν ἀπεκάλυψε σὲ θαυμάσια κατάστασι πήλινα ἀντικείμενα, ὀστὰ ζώων, τεμάχια σιδήρου καὶ ἴχνη δρόμου καὶ ὑδραγωγοῦ ποὺ προφανῶς χρησίμευε γιὰ τὴν μεταφορὰ ὕδατος ἀπὸ τὸν Τίβερι στὴ Ρώμη.

Κατὰ τὸν Πιετραντζέλι, ἡ ἀνακάλυψι τοῦ νέου ἀρχαιολογικοῦ χώρου μαρτυρεῖ ὅτι στὴν κορυφὴ τοῦ Λόφου τὸ Καπιτωλίου εἶχαν ἐγκατασταθῆ ἀρχικὰ βοσκοὶ ποὺ ἔβοσκαν στὸ λόφο τὰ ποίμνιά τους.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ὁ ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ προσκαλεῖ τοὺς φίλους ἐμπόρους, βιοτέχνες καὶ τὸ κοινὸ τῆς Πάτρας στὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως «Θερινὸ Ἐκθετήριο», τὴν Δευτέρα 1η Αὐγούστου, στὴν αἴθουσα ἐκθέσεων τοῦ Παραρτήματος, ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ 40 — ΠΑΤΡΑ

Τὸ «Θερινὸ Ἐκθετήριο» προβάλλει δειγματολογικά, ἀξιόλογα χειροτεχνήματα καὶ εἴδη λαϊκῆς τέχνης 45 βιοτεχνῶν καὶ ἐμπόρων εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης. Ὧραι λειτουργίας 9—1 π.μ. καὶ 6—9 μ.μ.

ΜΟΝΤΕΡΝΕΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΕΣ ΕΓΧΡΩΜΕΣ ΑΠΙΘΑΝΕΣ...
προσκλήσεις
ΓΑΜΟΥ καὶ ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ
ΑΝΑΓΛΥΦΟΤΥΠΙΕΣ-ΧΡΥΣΟΤΥΠΙΕΣ
ΗΛΙΑΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΗΣ-ΙΩΝΙΑΣ 43-☎325263

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΣΕΡΒΙΣ
FIAT - SIMCA
ΝΙΚ. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 6, — ΤΗΛ. 420-689
ΠΑΤΡΑΙ

ΚΛΕΙΔΙΑ Σ'ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ
ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΑΝΑΠΤΗΡΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

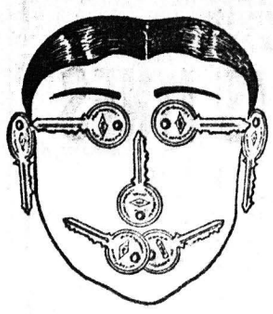

τοποθετοῦμε σοῦστες ἐξωθύρας
ΑΝ ΚΛΕΙΣΤΕΙΤΕ ΕΞΩ
Τηλεφωνήσατε 220-666
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ
ΝΙΚ. ΣΚΟΝΔΡΑΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 70
Παραπλεύρως ΜΟΥΣΤΑΚΗ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΜΟΡΦΩΝΟΥΝ—ΨΥΧΑΓΩΓΟΥΝ —ΞΕΚΟΥΡΑΖΟΥΝ
«ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ» ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΜΑΡΓΑΖΑ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ 3
ΤΗΛ. 421.884 — ΟΙΚΙΑ 327.890
ΠΑΤΡΑΙ

«ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ»
Ἑβδομαδιαῖο ὄργανο σοσιαλιστικοῦ ἀγῶνα καὶ προβληματισμοῦ
Βιβλιοπωλεῖο "Τροχός" καὶ Κεντρικὸ Πρακτορεῖο Τύπου

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ
Κοστούμια
Μοντιμόμερυ
Τζάκετ
Πλεκτὰ
Ὑπουάμισα
Καὶ ὅ,τι θελήσῃ ὁ ἄνδρας σὲ τιμὲς καταπληκτικὲς
Ἐπισκεφθῆτε μας
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 251
γιὰ νὰ πεισθῆτε

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν θην π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης (Ἔξω Ἀγυιᾶς), ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν προσφιλῶν μας γονέων, ἀδελφῶν, πάππων καὶ θείων

ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ καὶ ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΥ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην των, ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις των.

Τὰ τέκνα: Γεράσιμος καὶ Εἰρήνη, Παναγῆς καὶ Μαρία, Ἀθανάσιος καὶ Μαρία, Ἀλέκος καὶ Νίκη, Ὀδυσσέας καὶ Εἰρήνη Παπαδημάτου, Ἀριστείδης καὶ Ντίνα, Δυκοῦργος καὶ Δήμητρα Παπαδημάτου (ἐν Αὐστραλίᾳ), Νικολέττα καὶ Σπυρίγγελος Σταματᾶτος (ἐν Αὐστραλίᾳ), Ἑλένη καὶ Διονύσιος Μηλιαρέσης (ἐν Ἀμερικῇ). Οἱ ἀδελφοί. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Ἰδιαίτερες προσκλήσεις δὲν θὰ σταλοῦν.

Νέον Γραφεῖον Τελετῶν & Μνημοσύνων ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Π. ΜΠΕΤΣΗ, Σολωμοῦ 60 (πλησίον Ἱ. Ν. Ἁγ. Βαρβάρας), τηλ. 330-363. (Διανυκτερεύει)

"Ἄρχισε νὰ ρέῃ πετρέλαιο ἀπὸ τὸν ἀγωγὸ τῆς Ἀλάσκας

ΒΑΛΝΤΕΖ, (Ἀλάσκα). Ἔρρευσε χθὲς στὸ λιμάνι Βαλντέζ τὸ πρῶτο ἀρκτικὸ πετρέλαιο ἀπὸ τὸν μήκους 800 μιλίων πετρελαιαγωγὸ τῆς Ἀλάσκας, σημειώνοντας θρίαμβο γιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ φιλόδοξα κατασκευαστικὰ ἔργα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς.

ΚΗΔΕΙΑ

Τὴν προσφιλῆ μας σύζυγον, μητέρα καὶ μάμμη

ΜΑΡΙΑ σύζυγο ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΘΕΟΥ

θανοῦσα χθὲς ἐν Ἀθήναις, κηδεύομεν σήμερον καὶ ὥραν 11 π.μ. ἀπὸ τὸ Α' Νεκροταφεῖον Πατρῶν.

Ὁ σύζυγος: Θεόδωρος. Τὰ τέκνα: Ἀναστάσιος καὶ Θεοδώρα Παπαθέου, Ἠλίας καὶ Μάχη Παπαθέου, Εὐαγόρας καὶ Οὐρανία Παπαθεοδώρου, Θεμιστοκλῆς Κονδύλης. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

ΠΕΝΘΗ

Τὴν πολυαγαπημένην μας θυγατέρα, σύζυγον, μητέρα, ἀδελφὴν καὶ θείαν

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΝ ΒΑΣ. ΣΤΑΣΙΝΟΥ

θανοῦσα, κηδεύσαμε χθὲς ἐν Ἀθήναις.

Ἡ τεθλιμμένη μήτηρ: Ἑλένη Τζιτζῆ. Ὁ σύζυγος: Βασ. Στασινός. Τὰ τέκνα: Σταυριανὴ καὶ Στέφανος Δημόπουλος, Πέτρος Στασινός. Τὰ ἀνήψια: Ἑλένη καὶ Ἄγγελος Ρεμπέσκος, Μαρίνα καὶ Ἰωάννης Μπαρούσης. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 9 π.μ. εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἁγίου Δημητρίου Πατρῶν 40θήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀγαπημένης μας μητρός, ἀδελφῆς καὶ θείας

ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ χήρας Π. ΣΤΑΘΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

(ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥ Ι.Κ.Α.)

παρακαλοῦμεν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην της ὅπ ως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις των.

Τὰ τέκνα: Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη Σταθογιαννάκη. Οἱ ἀδελφοί: Βασίλειος καὶ Θεώνη Βαρδάκη, Ἑλένη χήρα Ἰωάν. Βαρδάκη. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον Τελετῶν ΚΩΝ. ΠΑΝΑΓΙΩ